

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési

Helyben:		Vidéken:	
Hét óra	30.000 K	Hét óra	36.000 K
Három óra	90.000 K	Három óra	108.000 K
Egyes száma köznap 1200, vasár- és ünnépnap 2000 K			

Feladó szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnépnap utáni napot kivéve minden nap

Érvek harca.

Vélünk, hogy időről-időre lesz megállapításunk: a parlamentbe visszajött a régi komoly tónus az érvekkel való harcolás, az ország édekében elhangzó janklutató kritika, a mikor a szónok vélt igazát nem realisztikával, demagógiával, hanem érvekkel igyekszik bizonyítani. Két hívaló politikusunk adta meg a nemzetgyűlés legutóbbi ülései egyikének ezt az örvendetes képet, a választójog vitája során. Gróf Apponyi Albert felszázados politikai tapasztalataira hivatkozva mondotta el valóban mélyhatású beszédét, megőrizvén, mindvégig higgadságát, szem előtt tartva állandóan kijelentései következményeit s nem feledkezve meg arról, hogy benne az ország politika patriarcátiát látja.

Beszédére gróf Bethlen István miniszterelnök nyomban válaszolt. Ezt a kettőt a szívet és az észet kell összekapcsolni. Apponyit Bethlennel elöztünk áll a magyar politikai telettség, a megdönthetetlen jószándék a tudás produktivitása s döntő győzelme. Apponyi ellenzéki beszédét mondott, de az ilyen beszédek nem ártalmasak a kormányra, amint az ellenzéki beszédét mondott, de az ilyen beszédek nem ártalmasak a kormányra, amint az ellenzéki beszédeknek elsősorban nem is az céljuk, hogy destruáljanak, hanem, hogy a kormányt ösztökéljék s a szónvegen tekvő kérdéseket különböző megvilágításokba helyezték.

Apponyi beszédének a tengelye a választójog titkossága, illetőleg nyíltsága volt. Ő a titkosság hívének vallotta magát s figyelemreméltó argumentumokat sorakoztatott föl annak védelmére. Vissza akarja vinni az országot a 48-as jogkiterjesztés folytatásához, mert szerinte enélkül nemcsak geográfialilag, de lélektanilag is csonka marad Magyarország. Elvitathatlan, hogy Apponyit csak jószándékok vezették, amikor rálcát tört a titkos szavazás mellett, de amikor 48-ra hivatkozva kívánja kiterjeszteni a politikai jogokat, tagadhatlanul tévedett. 48-ban még nem foglalkoztatta a politikát a titkosság kérdése s amikor ezt ma Apponyi is hangoztatja, elfeledkezik arról, hogy annak a szélső baloldalonak a kívánságát tolmácsolja, amely szervezetszégénél fogva a titkos szavazást is nyíltan ellenőrizheti, — mert a szociáldemokrata terror alatt szervezett munkásság, a titkos szavazás gyakorlásával sem kap nagyobb szabadságot joga gyakorlására.

A kormány vállán nagy felelősség

van s az ország sorsát világháború és forradalmak után nem kockáztathatja tetszetős jelszavak miatt.

Két alkalommal is mellőzték a titkosság kérdésének meg oldását azok, akik ma váratlanul eköré sorakoznak. Maga Apponyi és Andrássy is a nyílt szavazás hívei voltak, még a kialició és világháború idején. A miniszterelnök nagy felkészültséggel

vitázott Apponyival s érveinek legjavát már a választójog bizottsági tárgyalásban elmondotta. Ezek a beszédei nyomtatásban is megjelennek. Hogy az ország közvéleménye minél pontosabban tájékozott legyen a kormány helyes felfogásáról, amely leggyorsabban visszautasít minden olyan vádat, amelyik a reakció bélyegét akarja rányomni.

Jövő héttől már nyolcórás ülésben tárgyalják a választójogi javaslatot.

Egyhúszban tisztól hatig tartanak az ülések.

A választójogi vitában úgy az ellenzék, mint a kormánypárt sorából egyre többen jelelkeznek felszólalásra és így felvetődött az a gondolat, hogy meghosszabbított ülések által tegyék lehetővé a szónokok számára, hogy minél behatóbban foglalkozhassanak a kérdéssel. Az Egységes párt szerdai értekezletén foglalkozik a párt a választójogi vita jelenlegi állásával és akkor döntenek majd a tekintetben is, hogy szükségesnek látja-e a párt többsége az ülések meghosszabbítását, vagy sem. Amennyiben a pártértekezlet az ülések meghosszabbítása mellett foglal állást, pénteken kérni fogják a nemzetgyűlés tárgyalási rendjének megváltoztatását és

javaslatot terjesztenek be arra nézve, hogy a Ház a választójogot a Ház a választójogot nyolcórás ülésekben tárgyalja.

Az új házszabályok értelmében ilyen indítványt bármely képviselő tehet és a tárgyalási rend megváltoztatására vonatkozó indítvány felett a heterjesztést követő napon az ülés végén vita nélkül szavaznak.

Mivel a nemzetgyűlés nagy többsége szükségesnek tartja a tanácskozási idő meghosszabbítását.

pénteken előreláthatólag heterjesztik az indítványt, amely felett szombaton szavaznak s ebben az esetben jövő héttől kezdve már nyolcórás üléseken fogja tárgyalni a Ház a javaslatot.

A házszabályok értelmében anyolcórás üléseket délelőtt 10-től délután 6 óráig, megszakítás nélkül fogják tartani.

A nemzetgyűlés mai ülése.

„Az egységespárt csak az integritásért adja oda Bethlen István fejét.”

Besseney Zéno beszéde a titkosság körül. Botrányok Dinich karcagi állítólagos kijelentése körül.

A nemzetgyűlés mai ülést 11 óra után nyitotta meg **Szpitovszky Béla elnök.** Az elnöki előterjesztések után bejelenti, hogy a belügyminiszter a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén válaszl irásban **Dénes Istvánnak** az egyes hatóságok alkotmányellenes magatartása tárgyában írásban heterjesztett interpellációjára.

A választójogi vitának első szónoka **Besseney Zéno:** Apponyi Albert gróf olyan anyagot dobott be a vitába, amely az ellenkező véleményen levőket is felszólalásra készíti. — Nagyon nehéz a feladata, amikor Apponyi Alberttel vitába kell száll-

nia. Tudja, hogy Apponyi Albert gróf nagy tudása, műveltsége és hazaszeretete mindnyájunk felé emeli, mégis ha figyelemmel kíséri belpolitikáját, akkor meg kell állapítani, hogy szereplése a szélső baloldali pártok politikájának használ. Ezt nem a legutóbbi beszédéből következteti, hanem azokból a tapsokból, amelyek a szélső baloldalon elhangzottak, amikor Apponyi Albert gróf felszólalt. Sokkal jobban szeretné, ha a szélső baloldal mondana olyanokat, amelyeknek Apponyi Albert gróf tapsolna. Itt azonban fordított a helyzet és Apponyi mond olyanokat, amelyen a baloldalt tapsra kész

teti. A szélső baloldal nagyon jól tudja, hogy miért tapsol.

Ha a választójogot annak főképp a titkosságra vonatkozó rendelkezéseit nézzük, talán el lehetne fogadni, ha nem lenne előttünk a külföldi és belföldi példák szomorú sora. Rámutat arra, hogy sok ország van, amelyben még nincs általános titkos választójog. Ha behoznák a titkos szavazást Magyarországon, ahol annyira elkeseredettek a kedélyek, nemcsak a nemzet boldogulásáról nem lehetne szó, de még a nemzet legszükségesebb napi igényeit sem tudnánk kielégíteni. Ajánlják a titkosságot az emigránsok is, akiknek egyrésze hazatérni, másrésze futóbolond. Ezeknek a kívánságait bizonyára megfontolva kell megválaszolni. Csodálkozik azon az elhangzott vádon, hogy Magyarország rosszul bánt a nemzetiségekkel. Nem lehet ezt igazságosan állítani. Nem szabad a nemzetet megsérteni azzal, hogy azt a bánásmódot, amellyel mi viseltetünk a nemzetiségekkel szemben, összehasonlítsuk azzal a kirábló eljárással, amelyet most békéidőben tanusítanak az utódállamok velük szemben.

Azzal a váddal szemben, hogy a kormánypárt önzően ragaszkodik a hatalomhoz. Rámutat arra, hogy az egységespárt mindig hazafias áldozat készségeit tanusított, nem lehet tehát ezt a pártot ilyenekkel megvádolni. Apponyi Albert gróf hivatkozott a nyugati demokráciára is. Elismeri azokat a fenkólt eszményeket, amelyeket a nyugati demokrácia képvisel, de hol volt ez a nyugati demokrácia az ország megcsontításakor és a kommün alatt. A kormánypárt hajlandó elfogadni az általános titkos egyenlő választójogot és a nyugati civilizáció minden követelését hajlandó Bethlen István gróf fejét is szállítani, nem akar a nyugattól semmi mást, csak adja vissza a nyugat nekünk, amit tőlünk elvett. — (Hosszantartó lelkes éljenzés a jobb oldalon.)

Besseney Zéno a javaslatot elfogadja.

Ezután **Kiss Menyhért** szólal fel. A javaslat legnagyobb hibájának azt tartja, hogy nem pártmegegyezés alapján jött létre. Majd Bethlen István grófnak karcagi beszédéről és a demokráciával vallott felfogásával polemizál.

Szünet után **Csontos Imre** személyes kérdésben szólal fel. Visszautasítja Dénes Istvánnak legutóbbi beszédét, amelyben vádakot hoz ellene. kijelenti, hogy Karcagon a rendőrség állapította meg, hogy egyetlen egy földmunkást sem üldöztek, vagy bántottak. Ami azt a vádját illeti, hogy ő kommün alatt valamilyen

Kálmán Imre nevű ügyvéd felakasztását követelte volna, megállapítja. Logy ilyen ügyvéd Karcogon sohasem élt. Aki ilyen vádakat hangoztat anélkül, hogy módot adna arra, hogy a bíróság előtt megfelelő bizonyítékokkal álljon elő, azt a rablógyilkosnát is alábbvalónak tartja.

Bessenyei Zenó felszólalása után Dinich Ödön szólalt fel személyes kérdésben. A lapok beszédéről olyan közléseket adtak, amelyek a valóságban nem felelnek meg. Olyan kijelentést, minthogyha bármilyen ellenzéki képviselő a kormánytól sápot fogadott el, sohasem tett.

Dénes István személyes kérdésben felszólalva válaszolt Csontos beszédére. Kijelenti, hogy ő nem megy bíróság elé, de idézze meg Csontos, Kálmán Imrét, akitől az adatokat kapta.

Csontos: Ön kell nekem, nem Kálmán! Ön hazudik!

Szilágyi Lajos felolvassa Dinichnek a lapokban megjelent karcagi beszédét. Kijelenti, hogy Dinich nem mondott igazat.

Dinich: Ezért felelni fog!

Szilágyi: Dinich nemesak támadást intézett a képviselők ellen, hanem azt a nemzetgyűlés előtt le is tagadta.

Dinich: Ez szamtelen insznuáció.

Szilágyi: Dinich kijelentése véleménye szerint azon pártönkivüli lapokra vonatkozik, akikkel együtt volt.

Dinich: Nem. (Oriási zaj.)

Felkiáltások: Hát kire?

Dinich: Nem akarok neveket említeni.

Felkiáltások: Neveket mondjon.

Szilágyi azt állítja, hogy Dinich azért lépett be a kormánypartba, mert a testnevelési akadémián tanári állásra pályázott. A megválasztása után igen tekintélyes pénzeket kapott az Andrássy és Rassay párttól.

Dinich: Hazugság.

Felkiáltások a kormányparton: Hát az ellenzéken is van pártkassza?

Szilágyi: Az összes ellenzéki képviselők nevében visszautasítja Dinich kijelentéseit és azokat a rágalomnak minősíti. Kijelenti, hogy ezekért az állításaiért a bíróság elé fogja állítani.

Dinich: Személyes kérdésben szólal fel. Kijelenti, hogy senkit sem akart sem egyeseket, sem egyes pártot védeni. Különben is nem mondott valót, mert hiszen vannak ellenzéki képviselők, akik támogatják a kormányt és ugyanakkor kérvényt nyújtanak be a minisztereknek. (Állandóan nagy zaj a baloldalon: Ez kötelességük.) Kijelenti, hogy állja minden szavát. Senkit sem akar becsületében sérteni. Szilágyinak és mindazoknak, akik sértették meg fogja adni a választ.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor a mai napirenddel.

Végül felolvassák Pesthy Pál igazságügyminiszternek Beck Lajos interpellációjára adott írásbeli választ.

Az ülés háromnegyed 3 órakor ért véget.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varróiskolája
KOSUTH-UTCA 40. SZÁM.
Beltrékozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3—5-ig.

A Hortobágy északi részén lépett fel a marokkói sáska.

Jablonowszky igazgató megérkezett.

Hírt adtunk arról, hogy a Hortobágy egyes részein a marokkói sáska fellépett. A jelentések szerint a Hortobágy északi részén, a Papegyháza körül lépett fel nagyobb mennyiségben.

Akik tavaly ott jártak, nem esdalkoznak ráta, mert már tavaly ra

gyobb számú marokkói sáskahad volt tapasztalható. Ezek szaporúsága jelentkezett most.

Egyébiránt Jablonowszky József, az Országos Rovartani intézet igazgatója a tegnapi nap folyamán kiutazott a Hortobágyra, hogy a sáskák szakszerű firtását megindítsa.

A nagyerdei strandfürdő építése abba maradt.

Sztrájkolnak a munkások.

A nagyerdei strandfürdő építési munkálatait budapesti vállalkozó kapta meg, aki annak idején nehéz-ményezte, hogy a pályázati feltételek szerint neki debreceni munkásokat kell alkalmazni. Azt is kimutatta, hogy ő a fővárosi munkaerőket olcsóbban tudná beállítani munkába.

A polgármester azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a munkálatoknál kizárólag debreceni munkásokat alkalmazzanak, mert ezzel is segíteni kíván a debreceni munkanélküliségen.

Most azonban a munkások bérjavítási igénnyel léptek fel s miután ezt a többletet nem volt módjában megadni a vállalkozónak, beszüntették a munkát. A nagyerdei strand-

fürdő építése, amellyel július elsejére teljesen készen kellett volna lenni, abba maradt.

A sztrájkot bejelentették a polgármesternek, aki minden gondossággal azon volt, hogy debreceni munkásokat alkalmazzanak. A polgármester helyezett a debreceniekre, de mert munkaközben mindjárt bérjavítási igényekkel léptek fel, az alól a kötelezettség alól, hogy az építéssel csupán debreceni munkások alkalmazhatók, felszabadítja a vállalkozót.

Úgy értesülünk, hogy ebben az irányban tegnap már megtörtént a rendelkezés a sztrájkjal abba maradt munkát rövidesen folytatni fogják.

Felrobbant a győri viaszkos vászonárugyár.

A robbanás a szomszédos műbőr gyárat is romba döntötte.

Győr, május 19. Ma délután 1 órakor a Gyárvárosban, Grág M. és Fiai-féle viaszkos vászonárugyár celluloid raktára felrobbant. A raktáran mintegy másfél vagon celluloid volt felhalmazva. A robbanás valószínűleg úgy történt, hogy a celluloid hulladékok közé olajos rongy került.

A robbanás a szomszédos műbőr gyárat majdnem teljesen romba döntötte, elpusztította a viaszkos vászonárugyár tetőzetét, szétrombolta az összes ablakokat, teljesen romba döntötte az üvegszáritót és deréghban törte ketté a gyár hatalmas kéményét. A robbanás leszedte a gépház tetőzetét.

A gépek azonban nem sérültek meg. A celluloid raktár teljesen megsemmisült. A kár körülbelül 2—3 millió korona. A gyár körülbelül két hónapig kénytelen üzemét beszüntetni, kivéve a viaszkosvászonárugyárt, ahol két hét múlva előreláthatólag megkezdhetik a munkát. A robbanás színhelyén nagy készülséggel nyomban megjelent a városi tűzoltóság és az államrendőrség Teller főtanácsos vezetésével. Kivonult a katonaság is és a cserkészek is

nagyobb esztaggal vettek részt a mentési munkálatokban.

A robbanás a déli munkaszünet alatt történt és így mindössze egy súlyos és 9 könnyebb természetű sebesülés történt.

A rendőrség és a tűzoltóság a tűzvizsgálatot holnap tartja meg.

A robbanás közben azután, hogy a munkások legnagyobb része elhagyta a gyárterületet, Gerencsér Samu felügyelő észrevette, hogy

a celluloid raktár hatalmas vasajtaja kivágódik és lángnyelvek csapnak ki rajta.

Gerencsér kiküldte magát: Mene-küldjetez tűz van! A gyár területén tartózkodó néhány munkásnak még volt ide emelkedni. Maga Gerencsér a gépbe rohant, hogy működésbe hozza a szivattyú fecskendő, mielőtt azonban ezt megtehetné volna.

megtörtént a robbanás, amely igen nagy pusztítást vitt véghez és csupán a véletlen folytán nem esett emberéletben nagyobb kár. Gerencsért a víznyomása a gépházból a fölhöz vágta, úgy, hogy fején több sérülést szenvedett és így a szivattyút csak néhány

percnyi késedelemmel tudta működésbe hozni.

A robbanás egyetlen súlyos sérültja Világi Lajos, aki lábtörést szenvedett, továbbá lábfeje összeroncsolódott és két lábujját is elvesztette. Kilenc munkás és munkásnő nyehben megsebesült.

A robbanás közben a város egész területén kisebb nagyobb sérülések történtek. A városi közterületen hatan jelentkeztek kötézésre, mert vagy a bezúzódo ablakok sértették meg, vagy pedig a robbanástól megvadult lovak ütötték el őket. A robbanás következtében a celluloid gyár teljesen elpusztult, az üzemből lev viaszkos gyár tetőzetét a lényomás a levegőbe röpitette s a háromemeletes épület összes ablakait bezúfza.

A munkában levő vagy már kész árúkat széthordta, romba döntötte a műbőrgyár egyik szárnyát is, amelynek másik fele erősen megrendezett, úgy, hogy

a rendőrség erendelte az épület azonnali lebontását.

A gyár másik oldalán legett üveg száritó épületekből csak a vasváz maradt meg, teljesen megrongált állapotban. Ledöntötte a robbanás a gyár egyik körülbelül 40 méteres kéményét is, amelynek megmaradt részén hatalmas repedés látható. Megrongálódott a gépház és a mellette levő villa tetőzet is. A gyárnak összesen 209 alkalmazottja van, akiket a helyreállítási munkálatok egész ideje alatt foglalkoztatni fognak.

Az első vizsgálat eredménye vilószínűvé teszi azt, hogy öngyulladás következtében történt a robbanás, mert megállapították, hogy a felrobbant celluloid gyárban hétfőn délelőtt jártak utoljára és az ajtókat távozás után szabályszerűen lezárták. A 2—3 milliárdos kár egyrésze biztosítás útján megtérül.

Ha a robbanás 20 perccel előbb történt volna, emberéletben felbecsülhetetlen kár esett volna, mert 12 óra után néhány perccel vonultak ki a munkások a déli munkaszünetre.

Milyen idő várható.

Habánktan az idő kevés esapadéktól eltekintve száraz volt és a hőmérséklet érezhetően leszállt.

Időjárás: Változatlan felhős, túlnyomóan száraz idő lényegtelen hőváltozással.

Tartott volt a debreceni marhavásár.

A tegnapi debreceni baromvásárban közepes felhajtás mellett közepes kereslet volt, az árak azonban mindvégig tartottak voltak.

A lóvásárban közepes felhajtás mellett kis kereslet mutatkozott. Az irányzat általában tartott. Kevés vétel történt. Az árak így alakultak. Jó minőségű ló 5 milliótól felfelé. Közepes 4—5 millióig, silány 600 ezer koronától felfelé.

A szarvasmarha vásárban nagy felhajtás mellett, közepes kereslet mutatkozott. Inkább a fejős tehenek iránt volt élénkebb az érdeklődés. Az árak így alakultak: Vágómarha 7—11.000 korona különként élősúlyban, szopósborjú 9—11.000 korona, iármoskór párja 9—14 millióig, fejős tehén 3—8 millióig állott. A vásár irányzata végig tartott volt.

Ihrázi VÁJ-különlegesség

Ihrázi-sajtok
egyedárusítása:

Csanak József K. Rt. fűszer és csemego kereskedése.

A sárospataki főiskolai kántus Debrecenben.

Hangverseny és táncestély a Bika dísztermében.

Ma délelőtt érkeztek Debrecenben a Bodrogparti Athén: sárospataki hírneves főiskolájának énekkara, hogy a debreceni főiskolai kántus meghívásának eleget téve, két napig időzzen Debrecen és a debreceni kollégium vendéglátó falai között. A vendégeket az állomáson a kántus fogadja s a kölcsönös üdvözlések után a Kollégiumban vonulnak. Innen ismerkedő közös ebédre a Lókodi vendéglőben mennek, majd a pontosan kidolgozott program szerint megtekintik városunk nevezetességeit.

Itt tartózkodásuknak legvonzóbb pontja lesz a holnap esti táncal egybekötött hangverseny-estély az Arany Bika dísztermében, a debreceni közönségnek, amely annyi szeretettel pártfogolja mindig a dal-egyesületeket, most alkalma nyílik két kitünő erővel és rutinnal bíró theológus énekkar szebbnél-szebb énekszámaiban gyönyörködni. A sikerrel összehallított műsoron, amelyet alább közlünk, valamennyi szám mind kedves és élvezetes szórakozást ígér. Hiszünk, hogy a kedvelt kántus hangverseny-estélyét városunk közönségének meleg érdeklődése fogja kísérni.

A hangverseny-estély műsora a következő:

1. „Hiszekegy...“ Énekl. H. Bathó János theol. ének- és zenetanár vezetésével a sárospataki Főiskolai Kórus és a debreceni Kollégiumi Kántus.
2. Beschnitt: „Rainai ut“ Szigethy Gyula 3. é. th. kántus vezetésével énekl. a debreceni Kollégiumi Kántus.
3. Dr. Szentnéteri Kun Béla felülvélt tanár beszéde.
4. Petőfi—Szekács Gyula: Szeptember végén. H. Bathó János theol. ének- és zenetanár vezetésével énekl. a sárospataki Főiskolai Kórus.
5. Petőfi Sándor költeményéből szaval Boda Ferenc debreceni 4. é. theológus.
6. Huber—Erkel: Hunyadi ábránd. Zongora trió. Előadók: Császár József sárospataki theológus (I. hegedű), Nagy József sárospataki theológus (II. hegedű) és H. Bathó Lenke zenetanárnő (zongora).
7. Komoly szavalat. Nemesik Endre sárospataki hittanhaligatótól.
8. Beriot: IX-ik Concertie. Előadók: Császár József, sárospataki theológus, zongorán kíséri: H. Bathó Lenke zenetanárnő.
9. Beschnitt: „Osszián“. Énekl. a sárospataki Főiskolai Kórus.
10. Vizszavalat Békó Zoltán sárospataki theológustól.
11. Astholz F.: A vadász gyönyöre. Énekl. a debreceni Kollégiumi Kántus. Kezdeté este 8 órakor. Cigány: Magyar Imre. Páholviérv 6 szemlévre 240.000 K. a szemlévre 160.000 K. földszinti ülőhely az első tíz sorban 35.000 K. a többi sorokban 20.000 K. erkélyülés 15.000 K.

Holnap térzene lesz.

A katonai zenekar Nóth Antal fő-karmester vezénylete alatt csütörtökön délután 6-tól 7 óráig a Szent Anna-utcán térzenét tart, a következő műsorról:

1. Ferjentsik induló...Nóth Antal.
2. Szép város Kolozsvár... Kálmán J.
3. Három a kis leány, keringő... Schubert Berté.
4. A költő és paraszt opera nyitány...Suppé F.
5. Szép melódiák nagy egyveleg Nóth A.

Kitűnő férfi fehérneműk Frank Edénél

141 a Debreceni Újság 141 telefon-száma 141

Az üzletek bérére jövő év májusáig változatlan marad

Budapest, május 19. Vass népjó-léti miniszter kijelentette, hogy az üzletek bére 1926 májusig, sőt a ren-des felmondási idő lejártáig változat-lanul az 1917 évi novemberi bér 50 százaléka. A bérbeadó tehát nem jo-gosult béremelésre. A lakásokat 1926

november 1-én lehet felmondani, a fővárosi szabályrendelet értelmében csak májusra lehet felmondani. A tényleges szabadforgalom tehát csak 1927 május 1-én lép életbe a fővá-rospan.

A debreceni Mansz. Jókai ünnepélye.

Nagyszabású ünnepség lesz ma, szerdán, május 20-án az Uránia mozgó-színházban.

Mint már többször jeleztük, a debreceni Mansz. összes szakosztá-lyaival egyetemben a nagy Jókaihoz méltó ünnepélyt rendez május 20-án az Urániában. A próbák után ítélvé, nem mindennapi élvezetbe lesz része a közönségnek, amit a következő program is bizonyít:

1. Mansz. Erzsébet női kara.
2. Emlékbeszéd. Tartja dr. Hankis János egyet. tanár.
3. Arany emberből az előjáték (A Senki szigetén) és az első felvonás. Előadók: dr. Vargha Emilné, dr. Szabó Gusztávné, Csűrös Ferike, Szekér Palika, Dicsőfi Annus, Galánffy György, dr. Bika Tibor, dr. Laczkó József, Nagy Sándor János, Balog György, Palotay Lajos, Nagy József és Trencsényi Gyula.
4. Ének a Cigánybáróól. Énekl.

dr. Szűcs Gézáné, zongorán kíséri Marschalkó Gusztávné.

5. Szavalat. Munkácsi rab (Jó-kaitól), szavalja Hegyi József.

6. Apotheosis. Jókai személyesi-tése a múzsáktól körülveve álmodo-zik. Szekér Palika szavalja Liszt Nándor remek versét, melyben a Jó-kai híresebb műveit és alakjait ma-gasztalja s mikor egy-egy híresebb művéről s annak alakjairól van szó, azok háttérben megjelennek, kilenc ilyen kép lesz 40—50 fiatal úras-szony, úrleány és urak által szemé-lyesítve.

7. Az Erzsébet énekkar zárja be ezt a pompás műsort.

Kezdeté este 8 órakor. Jegyek háromféle árban Molnár utóda Balog és Risók urak üzletében (Piac ucca) Városháza alatt kaphatók.

Nem kaszálnak az idén a Hortobágyon.

Az intéző bizottság ülése.

A hortobágyi intéző bizottság te-pnap délután 4 órakor ülést tartott. Az intéző bizottság a hortobágyi inséget tárgyalta. Kimondotta az in-téző bizottság, hogy az idén, tekint-tettel a katasztrófális szárazságra, nem kaszálnak. Az eddig tilalmazott kaszáló területeket azonnal lefelőnek bucsátja.

Elhatározta továbbá az intéző bi-zottság, hogy az apaállatokat szénáz-zák fel és gonddal etetik, hogy a te-ryészletre hasznosak legyenek.

Megkezdődött tehát az első bo-rendezés a hortobágyi idei nagy aszályra, mely ha csak hamarsan eső nem lesz, vézetes lehet az állatte-nyésztésre.

Hatvanöt eredménytelen előállítás a Péterfia-utcai gyilkosság ügyében.

Még mindig nincs nyoma a gyilkosnak. — A gyanúsítottakat mind el-bocsájtották.

A debreceni titokzatos gyilkosság ügyében a rendőrség nagy erélyvel nyomoz, eddig azonban a nyomozás nem vezetett eredményre. A rendőr-ség minden egyes bejelentést, min-den egyes lehetőséget lenyomozott, de minézideig eredmény nélkül.

Az egyik „komoly“ nyomot, a má-sik után tárták fel. Sok embernek van valami fixa ideája és a külön-ben is nagyon igénybe vett rendőr-ségnek újabb munkát adnak, ame-lyet kivizsgálni kötelessége s amely végeredményében csak ügygyőtrő munkát rótt reá, eredmény nélkül.

Tegnap már az „EME“ is bekerült a nyomozási körzetbe. Valami Fülöp nevű pénzbeszedője révén, aki na-gyon gyanúsán nézett egy kis keres-kedőre.

Ez a fiatal ember feljelentés sze-rint aláíratlan, vagyis inkább lebé-lyegezetlen nyugtával vette fel az

EME tagsági díját, feltűnően visel-kedett, gyanúsán nézett, tehát köny nyen meglehet, hogy ő volt a Péter-fia-utcai bűnös.

A rendőrség kötelességszerűen meg vizsgálta az esetet. Fülöpöt helyszini szemlére vitte. Senki se ismert rá. Nem ő volt, aki a gyilkosság után kiszolgált a haláltrafikban és szaba-don bocsátották. Különbön is alibit igazolt.

Az EME szegény pénzbeszedője könnyek között hagyta el a rendőr-ség épületét. Lehet más hibája, de a Péterfia-utcai gyanúsításban ártat-lan.

A nyomozás minden felfújt láрма ellenére holtpontra jutott. A rendőr-ség hivatásának teljes mérlegelésé-vel buzgólkodik, hogy eredményt érjen el, de eddig sikertelenül.

Gyanussá vált tegnap az a fiatal ember is, aki a Péterfia-utcai kataszt

rófa idején motorbiciklivel vágatott el az utcán s igazolására is felszólí-tották. Eredmény azonban nincs.

Dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, a nyomozás vezetője különben a kö-vetkezőket mondotta:

— Eddig már nagyon sok előállítást eszközöltünk, de mivel az elő-állítottak közül egy sem volt komo-lyan gyanúsítható a, gyilkossággal, valamennyit kénytelenek voltunk el-bocsátani. A nyomozás eddig még nem járt eredményre. Ez azonban nem jelenti azt, hogy feladtuk a re-ményt a Péterfia-utcai gyilkosság fel-derítésében.

A nyomozás folyik tovább.

Fagyalt egy szölet 2 ezer kor. Sobóknél, Kossuth-utca 22. sz.

Ujdonságok.

Felhívás a földbérletkhoz! A hivatalos lap vasárnapi száma közli a miniszterium rendeletét — az 50 kat. holdon aluli ha-szonbérletek után fizetendő haszonbér-tek tekintetében. Miután az ide vonatkozó rendelkezések ismerete minden érdekelt haszonbérletre nézve rendkívül fontos — a földbérlet egyesület felhívja az érdekelt-eket hogy a szükséges felvilágosítások végett. — forduljanak az egyesülethez — József kir. herceg u. 35. szám első eme-let jobbra. Az elnökség.

Vigszínházban a Tizparancsolat. Az evang. konfirmációi vizsga ma, szerda d. u. 5 órakor, az ünnepély pedig áldozócsütörtökön d. e. 10 órakor lesz megtartva. Urvacsoraszta.

Elítélték Györki Imrét. Az 1922. évi nemzetgyűlési választások küs-delmeiben egy plakát jelent meg, mely a numerus clausus, a botbün-tetés, a nagy drágaságot a kormány nak tulajdonította, sértő modorban. A röpirat szerzői dr. Györki Imre Debrecen város I. kerületének, szo-cialdemokratapárti nemzetgyűlési képviselője és Holló János szociál-demokrata párttitkár volt. A deb-receni királyi törvényszék tegnap vonta őket felelősségre és egyenként 3 millió 300 ezer korona pénzbünté-tésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttáért, a védő pedig felmenté sért felebbezett.

Vigszínházban a Tizparancsolat.

Képzőművészeti és képvásár. Műtín-ger Dezső festőművész, az Orsz. kir. Képzőművészeti Főiskola miskolci művésztelepének tagja, műveiből Debrecenben Killer Ede butorcarno-“kában képzőművészeti és képvásár rendez. Eredeti művészi olajfestmé-nyek és részletek vannak a kilítá-son s nyomban megvehető.

METEORBAN Aldozó csütörtökön „Álom a boldogságról“ Harry Liedt-ke és Eszterházy Ágnes főszereplé-sével! és „A kis nyomorultak“. Elő-adások 4, fél 7 és 9 órakor.

Schrapnell az utcán. Tegnap éjjel az Erzsébet-utca 11. számú ház előtt a rendőrség egy 8 centiméteres srap-nelt lövedéket talált. Ovatosan fel-vette és beszolgáltatta a központi ügyeletre. Itt megvizsgálták / és azt találták, hogy egy teljesen ép ál-lapotban levő srapnelt és ha felrob-ban sok kárt tehetett volna. A rend-őrség kutatja, hogy hogyan került a srapnel az utcára. Erős a gyanú, hogy valaki szabadulni akart e rob-banó szerszámtól és kitette a fal alá.

Vigszínházban a Tizparancsolat.

Kétszáznyolcvan unoka gyászol az nagyapát. Belgiumnak népszapo-rodás tekintetében legtermékenyebb tartományában. Limburgban meghalt a minap egy kilencvenhat esztendő-s kispapja. Temetésén tizennégy gyer-mek vett részt és kétszáznyolcvan unokája és dédunokája.

Elforgácsolódik a mezőgazdasági hitel.

A debreceni gazdák csak 40 millió koronát kaptak.

Többször megemlékeztünk arról, hogy a kormány a magyar mezőgazdák felsegélyezésére 90 milliárd korona hitelt helyezett kilátásba.

A haeligéret most már valóra vált. A kormány hivatott szerve, az Országos Központi Hitelszövetkezet most küldte le fiókjainak a hitel tervezetét.

Ez a tervezet meglehetősen szomorú képet nyújt. A nagy kölcsön annyira elforgácsolódott a szétosztás alkalmával, hogy alig jutott a kisgazdák-nak valami. Pedig ez inséges esztendőben nagyon is rájuk férne egy kis kedvező hitel.

A 90 millió koronából a Tiszántúli Körzeti Hitelszövetkezet csak 5 milliárd koronát kapott. Ötmilliárd korona az egész Tiszántúlnak? Mi jut ebből a kisembereknek?

Alig valami.

Ilyen arányban, vagy még kevesebb jutott Debrecen város gazdáinak, akik a 160 ezer kaaszteri holdhoz 40 millió korona hitelt, nem

egészen egy vaggon búza árát kapták. Ebből legfeljebb 10 gazdának adhatnak annyi hitelt, hogy valamit vehet. Pedig Debrecen a kisbirtokosok hazája és ebben a nehéz gazdasági esztendőben bizonyára sok kis ember igénybe venné a mezőgazdasági hitelt. Hiszen ez a kölcsön jó is, mert 15 százalékos kamatra adják és 4 hónapig nem kéri vissza.

A mezőgazdaság most nehéz helyzetben van. A nagy reményű nyár, most már kezdi csalatkozásba ejteni a könnyen hívőket. A jószág romlik, a termés sül és akkor meg a kölcsönsegélyből is alig részesül valaki — ez mind nagyon nehezen elviselhető. A kormányhoz közel álló férfiaknak kellene mérlegelni ezt az állapotot és újabb segítségre bírni a kormányt, különösen a kis emberekkel szemben. Minden segély, mely a földembereknek nyújtatik, lőszégesen meghozza a kamatját az állam javára is.

Társulati gyűlés a Csokonai színháznál.

Szünet, vagy nyári állomás. — Kardoss Géza ajánata.

Az egész országban válságban van a magyar színészet. Budapesten az összes Unió színházak kezelését már maguk a színészek vették át abban a hitben, hogy átvergődhetik valahogy a nehéz gazdasági helyzetet.

Debrecenben eddig a Kardoss Géza áldozatkészsége megmentette a társulat tagjait a katasztrófától, pedig mindnyájan látják s tapasztalják nap, mint nap, hogy a színház létogatottsága a minimumra szállt alá s abból a napi kiadások se igen kerülnek ki. Kardoss Géza most is segíteni akar a helyzeten. Vándorútra óhajt menni a társulat tagjaival — Szarvasra, mint mely helyet nyári állomásról kapta.

Miután ez a dolog komoly lett és a Szarvasra tervezett hat heti szünre Kardoss Géza megtette az elő-

intézkedéseket, a társulat tagjainak jó részét aggodalom szállta meg. Nem fogják kibírni, hogy két helyen: Debrecenben és Szarvason is tartssanak és fizessenek lakást. Ha itt maradnak, akkor meg számolniuk kell az időszaki közönnnyel, amely most a színházak életét súlytja. Azért gyűlnek ma délben társulati ülésre össze, hogy döntsenek a színházgázgató ajánlata felett.

Kardoss Géza ugyanis gavalérosan azt ajánlotta, hogy július elsejéig maradjon együtt Debrecenben a társulat és azután két hónapi szabadságot és egy havi fizetést ad mindenkinek. Ma tehát döntést hoznak. Elfogadják-e a társulat a színházgázgató ajánlatát, vagy együtt marad s nyári állomásról folytatja a működést.

A debreceni elemi iskolai ifj. Vöröskereszt csoportok versenye.

Az ispotályi ref. elemi iskola Vöröskereszt csoportjai versenydíjakat tüztek kiazon tanulók részére, akik 1. Hazánkat legjobban ismerik s annak földrajzi ismereteiben legnagyobb jártasággal bírnak; 2. Helyesírásban legtöbb eredményt felmutató növendékeknek; 3. Pósa verseiből legjobban szavalóknak; 4. Irredenta költeményt a leghatásosabban előadóknak.

Az összes helyi csoportokból szép számmal jelentkeztek a versenyre, mely f. hó 14-én, délután 4 órakor folyt le a Fűvészkert-uccai iskolában. A bíráló bizottság tagjain kívül ott voltak: Molnár Ferenc iskolaszéki elnök, Rickl Antal a debreceni és hajdumegyeri ifj. v. k. csoportok központi vezetője, több tanító, tanítónő, szülők és érdeklődő.

A földrajzi versenyben 18. a helyes íráshoz 12. a Pósa versekből szavalók közül 6 és irredenta költeményt előadók közül pedig 7 növendék vett részt.

Magyarország földrajzi ismeretéből első díjat nyerte: Bécsi Ferenc

Fűvészkert-u. 4. a. o. 25.000 K-t, a második díjat 15.000 K-t Németh Lajos Ispotályi IV. o. és egyenkint 10.000 K-t kaptak: Nagy Lajos Ispotály IV., Kondor Lajos Ispotály IV., Faragó Julianna Rákóczy-u. IV. és Fási Gábor pallagi IV. oszt. növ.

Helyesírásból első díjra nyert: 25.000 K-t Hatvani László Fűvészkert-u. V. és egyenkint 15.000 K-t Gacsárdi Zoltán Fűvészkert-u. IV., Vajda Irén pallagi isk. IV. és Dári Lajos Fűvészkert-u. IV. oszt. növ.

A Pósa versekből legszebben szavalt és egy Pósa verseskönyvet kapott Jász Olga Rakovszky-u. III. oszt. növ.

Az irredenta szaválásnál első díjat Petőfy összes költeményeit nyerte Boór József Fűvészkert-u. V. o. növendéke, kinek előadása a jelenlevőket roppant meghatotta, mely érzés és gyakorlat jellemezte a képességét. Ezenkívül egyenkint 10.000 K-t kaptak: Kuka Erzsike Dóczy elemi IV. és Pócsy Erzsike Kálvin-tér V. oszt. növ.

Molnár Ferenc iskolaszéki elnök, mint a helybeli ref. elemi iskolai csoportok megbízottja, bizdító beszéd kíséretében osztotta szét a díjakat. Az ifj. Vöröskereszt egyesület ez-

uton is irányt mutatott, ösztönözte tagjai által a gyermekszereget a munkára ismeretek szerzésére, a jövőben való előhaladásra!

Lédererné tegnap öngyilkosságot kísérelt meg

Kötényével akarta megfojtani magát. — Dulakodás az örökkel. — Kijelentette, hogy bárhoqy vigyáznak isrája, megöli magát. — Léderer Gusztáv védője útján kegyelmi kérvényt nyújt be.

Léderer Gusztáv előtt — mint ismeretes — tegnap délelőtt hírdették ki a haditörvényszék ítéletét, mely kötélt általi halálra ítéli, de egyben megállapítja, hogy tettét Léderer tulajdonképp felesége felbújtására vitte véghez.

Az ítéletet talán még R magánál a vádlottnál is nagyobb türelmetlenséggel várta a felesége. Már kora reggel nagy idegesség és izgatottság vett erőt Léderernén, akinek a déli órákban aztán valamilyen úton-módon tévnyeg sikerült is tudomást szereznie az ítéletről és arról, hogy férje megnyugodott az ítéletben, miáltal az jogerőssé vált.

Léderer Gusztávnét e hír hallatára szinte hisztérikus rohamok fojták el és valóságqal örvöngeni kezdett.

Örei mindent megtettek, hogy csillapítsák, ez a fáradozás azonban nem sok sikerrel járt és folyton kiáltozó és idekeskadó Lédererné ebédjét sem fogyasztotta el.

Délután azután kissé megnyugott Lédererné és már úgy látszott, hogy teljesen elmúlt örvöngési roham. Örei ekkor magára hagyták és Lédererné cellájából sokáig semmi zaj sem hallatszott. Három óra tájban azonban a női foglyok osztályán szolgálatot teljesítő egyik öreket mégis feltűnt a szokatlan csend az asszony cellájában. Benyitott hozzá és megdöbbenve látta, hogy

Lédererné az ágy szélén előredölvé ült; kötényét nyakára hárkolta és teljes erejéből folytogatja vele magát.

Az ör azonnal hozzáugrott, hogy megszabadítsa a kötelektől az asszonyt, aki azonban kétségbeesetten védekezett.

Nagy dulakodás támadt Lédererné és az ör között s az öreket minden erejét össze kellett szednie, hogy le tudja győzni a valósággal örvöngő Léderer Gusztávnét.

Hagyjanak meghalni! Hagyjanak meghalni! — kiáltotta az asszony teljes erejéből.

Ad ulakodás zajára és a kiáltásokra több fogházör is figyelmessé lett, akik aztán segítségére siettek társuknak. Így végül sikerült ártalmatlanná tenni a dühöngő asszonyt.

Hisztérikus dühöngése most már esendes zokogásba fűlt, miközben allandoan ezt hajtogatta:

Ugyis meg fogok halni, hiába örvöngök. Nem bírom ki tovább ezt az életet.

Cellájának asztalán levelet találtak, amelyet férjéhez címzett, mielőtt öngyilkossági kíséreltet elkövette. Ebben a németnyelvű levélben Lédererné többek közt a következőket írta:

Mindent megbocsátok neked, Gusztá, amit ellenem a tárgyaláson elkövetted. Nem bírom ki most már ezt az életet és ezért veled megyek a halálba, hogy megmutassam, mennyire szerettelek egész életemben és

mennyire szeretlek most is. A viszontlátásra! Ölel: Maudis.

Most, hogy Lédererné ki is jelentette, hogy amint módjában áll, újból megkísérli az öngyilkosságot, természetesen fokozott éberséggel ügyelnek rá, hogy ne ártahasson magának.

Léderer Gusztáv védője tegnap délután engedelmet kapott arra, hogy beszélhessen védőjével. Kugel János dr. unszolására

Léderer Gusztáv végül is beleegyezett abba, hogy a védő az nevében is kegyelmi kérvényt nyújtson be a kormányzóhoz.

Ezt a kérvényt Kugel dr. ma délelőtt már be is nyújtotta a kabinetirodához. Hivatkozik benne Léderer kitünő szolgálataira a harctéren, de generált voltára és arra, hogy felesége volt az, aki — rendkívül hatással lévén férjére, — valósággal kényszerítette őt a büntett elkövetésére.

Léderer gondolkozásmódja feleségével szemben attól kezdve, hogy néhán olyan tanúvallomás került nyilvánosságra, amelyek szerint Lédererné Kodálkával együtt mulatozott egy vendéglőben, mennyire megváltozott. A gyilkos főhadnagy lelki egyensúlyát ezek a tények teljesen felborították és ettől kezdve folytonosan azt hangoztatta, hogy amennyiben halálraítélnék, nem is fog felelbezn.

— Nem kívánom őt látni többé — mondotta allandoan védőjének is — megnyugszom a halálos ítéletben, hogy minél hamarabb vége legyen az egésznek. Nem akarok még egy újabb árgyaláson azzal a nővel én együtt lenni, akire már rá se tudok nézni többé.

A védő által benyújtott kegyelmi kérvény sorsa előtt valószínűleg két héten belül döntené fognak.

Színház.

Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti színház örökös tagja tegnap este a magyar népszínművek egyik gyönyében: a Cigány címszerepében vendégszerepelt. A színházakra került közönyt még ez a kivételes művészi esemény se változtatta meg és közepes számú közönség lelkesedésével kellett megelégedni a kitünő művésznök. Mellette Halasi Marika aratott diadalmas tapsokat.

MOZGO SZÍNHÁZAK:

APOLLO: Csak felnőtteknek „A csendes völgy” dráma az alaskai hómezőkön 7 felvonásban. Nelly Szipman főszereplésével. Kísérő: Pathé revü.

VIGSZÍNHÁZ: Közkívánatra. A világ legnagyobb filmje: a Tizparancsolat. E filmek technikai produkciója egyszerűen bámulatos, színes képei csodaszámba mennek, modern drámai része lenyűgöző. A hit és erkölcs, tisztaság, dicsőítését énekli ez a nagy film, melynek mind a két része egy előadásban lesz bemutatva.

Jönnék: Ananyásóq a Riverián Zoró és Hurvival Viharlovás, André cirkusz attrakciója.

A tűzrendészet megszervezése.

A belügyminiszter körrendelete.

A tűzrendészet jóságához és ezzel kapcsolatban az emberélet s vagyont, tehát nemzeti érdekeket veszélyeztető tűzvészek pusztításának megakadályozásához országos érdek fűződik. Ezért a belügyminiszter körrendeletben rendezte a tűzrendészet fontos ügyét, amely rendelet főbb intézkedései a következők:

Azok a községek, összeépített puszták, tanyák stb., amelyekben 50 lakó háznál nincs több, a következő tűzoltószereket kötelesek beszerezni és készenlétben tartani. Legalább egy szivó, nyomó fecskendőt, (két 80 milliméteres hengerűt) 60 méter nyomó tömlőt (országos egységes csavarral), 8 méter szivótömlőt, egy csákyát, 2 vasillát 1 petróleumos fáklyát, avagy lámpát, 1 fejszét, 2 vedret és 20 négyzetméter nagyságu takaróponyvát.

Minden, legalább 50-300 lakóházat számláló község köteles beszerezni legalább 200 mm. hengerrel bíró szivó-nyomó fecskendőt, továbbá egy, legalább 5 hektoliter tartalmú vízfordó kocsi. 1 hektoliter űrtartalmú káddal, 2 egyenkint 5-6 méter hosszú támasztólétrát, 2 csákyát, 2 fejszét, 2 vasillát, 2 kalapácsot 2 petróleumfáklyát, vagy lámpát, 2 vedret és 2 egyenkint 20 négyzetméter nagyságu takaróponyvát.

Minden 300-700 házból álló község a fentiekben kívül még 1 (tehát összesen 2) felszerelt szivó-nyomó fecskendőt tartozékaival és még egy 20 négyzetméter nagyságu takaróponyvát és 700-1000 házból álló község pedig még 2 (tehát összesen 3) teljesen felszerelt szivó-nyomó fecskendőt és még egy harmadik takaróponyvát köteles beszerezni.

A legalább 300 lakóházból álló minden község köteles akár a helybeli önkéntes tűzoltótestület, akár a kötelek tűzoltóság útján, akár pedig egyenként a nappal és az éjjel egész szakára kiterjedő és egész éven át tartó tűzoltókészletet rendszeresíteni. A készenlét legalább két tűzoltóból álljon, akik nappalanként illetőleg éjjelenként felváltva teljesítsék az őrségi szolgálatot. Kisebbségi községekben kötelek szolgálatot csak éjjel kell tartani. Ezt az éjjeli őrt látja el a községben.

Mindenben — hazafias társadalom bevonásával — önkéntes tűzoltóegységek létesítését kell kezdeményezni. A „köteles tűzoltóságot” mindazonkban a községekben meg kell alakítani, ahol vagy nincs, illetőleg nem alakítható önkéntes tűzoltóegység, vagy a meglévő önkéntes testület akár létszám, akár kiképzés tekintetében nem felel meg a tűzvédelmi igényeknek. végül ahol egyéb körülmények (helyi építkezési viszonyok stb.) az önkéntes testület mellett a köteles tűzoltóság felállítását is indokolják. A „köteles tűzoltóság” alakítása oly mérvben történjen, hogy átlagban a község minden 50 lakosára egy tűzoltó essék, egy-egy község ily tűzoltósága azonban legalább 15 főből álljon.

Rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban, ott ahol még eddig rendszeresítve nincs, rendszeres (hivatásos) tűzoltóságot kell létesíteni és ennek díjazásáról és felszereléséről az illető város a háztartási költségvetésben

Nevezések a Békessy Béla emlékversenyre.

Lezárultak a 24-i országos kardvívóverseny nevezései. Itt közöljük a verseny résztvevőinek névsorát. Budapestről: vitéz Terstvánszky Rády Mészáros Ervin, vitéz Uhlvárik dr. Polónyi dr. Borsav, Kőczy Hollóssy Petschauer ifj. Horthy dr. Pál dr. Schweder Gfeller, Kiss S., Ranzenberger Dunav Bertalan, Gádó Parragh, Mislev S., Mislev K., Tihanyi dr. Gombos dr. Kovács György dr. Kovács Andor, Erdélyi I. Sugár Lévay, Bogen Gyikaisz Szechy dr. Tóth Péter, Kocskeméty: Vince Andor, Barcza József Bertalan I. dr. B. Kiss Kálmán. — Földmívelésügyi hivatal: Gönczy Lajos, Szilágyi László Bangha B. — Vácraól: Káthener. — Szegedről: Fischer H. — Győről: Meixner J. — Miskolcraól: vitéz Zalay vitéz Akav Rozsnyai Herz. — Kisküldőreól: Debrecenből: Beczner Id-

vánvi dr. Balogh L., Kalnitzky dr. Materszky Jenő Materszky Béla, Nadányi I. Simon F., Füzesy Péter.

A verseny győztesét igen nehéz megőssolni. Véleményünk szerint Gyikaisz Terstvánszky Uhlvárik Rády Mészáros és Petschauer között fog eldőlni az elsőség kérdése.

A verseny jegveit Lőkövits Arthur ékszerüzletében lehet kanni.

Verseny után 9 órakor az Arany Bika üvegtermében a pesti vendégek tiszteletére társasvacsera lesz, melyre ez uton hívja meg az elnökség a club tagjait és barátait családtagjaikkal együtt. A vacsorán résztvevők e szándékukat a club-heliségekben és Lőkövits Arthurnál kitelt iven jelentsék be. Ezv teríték 60.000 korona.

köteles — megfelelő fedezet biztosítása mellett — gondoskodni.

Emellett azonban a városokban az önkéntes tűzoltóegységek alakulását is elő kell mozdítani s a meglévő ily egységeket hatóságai támogatásban részesíteni.

Azokban a városokban, ahol önkéntes mentőegység nincsen és annak alakítása akadályokba ütközik, a mentőszolgálatot is a hivatásos tűzoltóság keretében kell megszervezni.

A mai tőzsde.

A korona 72.60.

Az irénvzat nyitáskor zvenge volt és a tőzsdei id egész folyamán nem állott be jelentős változás. A kulisba alig 1-2 ezer koronás eltolódások mutatkoznak. A Salgó 2 százalékkal lett olcsóbb, a Nova 2 és fél százalékkal gyengült. A banvariacon szintén csak jelentéktelen változások voltak. Beocsini 15 Kőzén 10 ezer koronával ment vissza. A vasianon Ganz Danub 1 százalékkal olcsóbb. A biztosítók közül I. Magyar 3 százalékos veszteséget a cukorértékek 3-5 százalékos nyereségre tettek szert. A riac mindvégig rendkívül üzletelen volt. Szlavonia helyes tőzsdezárlati árfolyama 69.

Zürichi zárlat: Páris 2675. London 2610. New York 157. Brüsszel 2600. Milanó 2097 és fél. Hollandia 207.70. Berlin 123. Bécs 72.60. Szófia 375. Prága 1530. Varsó 99.40. Budapest 72.60. Belgrád 840. Bukarest 245.

Termény-tőzsde zárlat: A mai termény-tőzsdén az irénvzat zvengebb volt. — A buza és tengeri 2500, a roz 5000 koronával lett olcsóbb, a forgalom rendkívül szük keretek között mozgott.

Hivatalos árak: Buza 76-os tiszavideki 506-502 és fél, egyéb 497 és fél. 500 77-es tiszavideki 505-507 és fél, egyéb 502 és fél. 505 78-as tiszavideki 510-512 és fél, egyéb 507 és fél. 510 roz 425-430 tengeri 267 és fél. többi változatlan.

Fővárosi málmok listái változatlanok.

Ferenvárosi sertés: Szabadvásári maradvány 311 és 6 malac érkezett 526 sertés eladva 215. Árak: koronvü 15-17000 nehéz 18500-20500. Zárvásári maradvány 33 vott, amely a fenti árokon kelt ei.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról: Angol font 344000-347000. cseh korona 2090-2112. dinár 1130-1152. dollár 5 dollárnál nagyobb 70550-71220. kisebb 70450-71220. francia frank 3687-3711. hollandi forint 26285-28565. lei 338-340. leva 507-515. lira 2852-2890. márka 16705-16869. csztrák schilling 9940-10050. dán korona 13135-13275. sváici frank 13650-13804. belga frank 2571-3603. norvég korona 11720-11885. svéd korona 18750-18912. zloty 13435-12589. Amsterdam 285885-28761. Belgrád 1150-1158. Berlin 16905-17109. Bukarest 338-340. Brüsszel 3661-3625. Kopenhága 13335-13410. Oslo 11920-11986. London 345000-347000. Milanó 8272-2890. New York 70650-71380. Páris 3687-3711. Prága 2110-2112. Szófia 512-516. Stockholm 19020-19118. Varsó 13535-13619. Bécs 990-10050. Zürich 13750-13834.

Sz. k. dinár lei lira, francia frank, belga frank kifizetés és bankjegv csak a

Máthéi János
vizvezeték, osztorházás és fürdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

Mit hirdot ma az ingóságközvetítő?

Hatvan utca 1. ref. csepeki bérpalota, az uvarban.

Telefon 11-98. Telefon 11-99.

Részletfizetésre is adunk férfi és nő ruhákat, függönyöket, futószőnyegeket, egész hálószoba és konyhaberendezéseket, egyes butordarabokat és mindenféle ingóságokat.

A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag itt rendelkezhetők meg részletezésre is.

Mindenki tudja már hogy a legolcsóbban s a legelőnyösebb feltételekkel az ingóságközvetítőnél vásárolhat mindent! Most Pünkösöd előtt bármilyen férfitruhát a legelőnyösebben itt kaophat. Jöjtiön be mielőbb, ha ruhát akar!

A saiat érdekében figyelembe aianliuk a következő páratlan alkalmi vételeket: a legjobb tenniszrakettek. 3x4 méteres svonyörű smyrna szőnyeg. hat darab öblőszék. mahagonifából a legkitűnőbb bőrhuzattal, nagyon szép mokett férfi szoba garnitúra. két-háromszázéves porcellán edények és üvegdizok. schöbberzavak. antik vitrinek. órák. zverivatarok. teljes borbélműhely berendezés. 8-10 lóerős dynamó. bádogtetős kormai asztalok. fürdőkadák. egy lóra való kulcos löszerszám egy nagyobb ablakotok spalettákkal. prices és boknyervek. Kálmán-szobrok. szentképek és mindenféle ingóságok.

Eladásra kerülnek heti vagy havi részletfizetésre is: teljes és félhálószobák. konyhaberendezések. macanos ásvak. diványok. tükrök. mosdók. svonyörű szalagarnitúrák. konyha. ebédlő. írószaabaszalok. szék. zongoraszekek. kertiszekek. fényképezőgépek. fali és éhresztőórák. gramofonok. cimbalmok. iogi és szépirodalmi könyvsorozatok. férfi és nő ruhák ruhaszövetek hozzávalókkal. cipők. csizmák. vásznak. paplanok. csipke és tamjan függönyök. futószőnyegek. zvermekkocsi. zvermekzavak virágállványok. virágtartócserepek. dupla erős zsolnai tányvok és mindenféle ingóságok.

Keresünk mezevételre: férfi zsaketteket, batetolókkocsiat, varrógépeket, hencseket, bármilyen állapotban, hintaszekeket, könyvszekrényeket, iószekrényeket, előszobafalakat, szőnyegeket, tőzszokat, butorokat és mindenféle ingóságokat.

Jól ismerje meg: ha hármít venni var. eladni akar, minderekelőtt jöjtiön el az ingóságközvetítőhöz. 1 Milliókat snórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet. ha itt vásárol!

Védekezés a sáska ellen.

A tanács felhívása.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak a marokkói sáska elleni védekezés tárgyában kiadott 79269-1925. sz. körrendeletében a sáskairtasnál igénybeveendő fuvarnak napidíja 200.000 koronában a napszámber pedig 50.000 koronában van megállapítva. A fuvardíjba beleértendő a kocsis díja is. A vállalkozó fuvaros és napszámos köteles lesz élelmezéséről, a fuvaros azonkívül lovanak takarmányozásáról is gondoskodni. Minden nár lóval naponként 8 órátl kell dolgozni nappal vagy éjjel aszerint, amint a méltánvos beosztás és az egyes munka csoportok váltakozása azt megkívánja.

A városi tanács felhívja az érdekelt fuvarosokat és napszámosokat, hogy amennyiben iven egyezség mellett az esetleg szükségessé váló sáskairtási munkálatoknál részt öhaitanok venni, ezt a szándékukat az I. sz. foku közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. földszint 45. számú szoba) sürögösen jelensék be. Amennyiben kellő jelentező nem lenne ugy megfelelő számú fuvarosok és napszámosok kifognak rendelteni.

Debrecen. 1925. évi május hó 19.

A városi tanács.

A debreceni kir. járáshíroság.

4275-1925. szám.

Idéző hirdetmény.

A debreceni kir. járáshíroság közli: írre teszi, hogy Arany-Bika szálloda kávéház, vendéglő r.t. felperesnek Huszár Gyula alperes ellen 4 663.000 korona iránt indított perében a perfelvétel és érdemleges tárgyalásara határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1925. évi július hó 6. napján, délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségekben, Deák Ferenc ucca 18. házszám, I. emelet, 104. ajtószám alatt jelenjenek meg, egyszersmind pedig Huszár Gyula alperes részére — aki ismeretlen helyen tartózkodik — ügygondnokul dr. Lengyel Béla ügyvédet (lakik Debrecenben) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjék meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Debrecen, 1925. évi május hó 15. napján.

Demjánovich, sk. kir. jb. elnök.
A kiadvány hitelűl:
Moskovits sk. jbsgi igazgató.

Dobozok,
minden változatba készíthet
DAVIDHAZY KALMAN könyvkötész és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECEN PÖVÉSZKERT-U. 6

**Gazdasági kocsik,
Luxus hintók,
Gummi kerekek,
RIESZ HENRIK kocsigyár**

**„ISTVÁN KIRÁLY”
SZÁLLODA**
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Budapest legelsőrendű, modern berendezésű **családi szállója.**
Mérésékelt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, melegvíz-szolgáltatás, lift, stb. — A Nyugat-pályaudvar közepében, a Keleti pályaudvartól a 46, 1, 38. és 15 számú villamosokkal pár perc alatt elérhető meg. o—o—o—o

**Minden betegségre
csodás hatással van
TAPOLCA GYÓGYFÜRDŐ**
gyógyforr. sai. — Csontka-Magyarország kinosa a Miskolc mellettli Tapolca, melynek meleg forrásal legnagyobb radiumtartalmuak és csak Gasteinéhoz hasonlíthatók. Uj, modern szállodája és konyhája elsőrangú. Strandfürdőjének uszómedencéje 100x60 méter. (Az országban a legnagyobb.) Osónakazo tó. — Az egész területet hegység és gyönyörű kirándulohelyek övezik. — Bővebbet a furdőigazgatóság, Görömböly, Tapolca, Miskolc mellett. Levelezés díjmentes.

KALAPOK térfitnak velom és filzből FRANKEDONEL megyháza mellett.

FEJFÁJÁS, nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb az **Antidol**

Fél perc alatt hat! 1 üveg: 85 adag. Ár: 130 K. Jelenlegi szárazsághoz 8700. Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezso gyógyszer-tárosoknál.

Üzletek, kereskedelmi- és iparvállalatok, uradalmak könyvvezetését (órakönyvelést), restanciák feldolgozását, üzleti könyvek felfektetését, mérleg készítését, revizori teendőket — **előnyös áron vállalok.** Könyvelni tanítok. — Leveleket: „Könyvvitel” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Dr. FLESCHE
SKABOSAN-kenőcs, eselőtt SKABOFORM újból kapható Leghamarabb megszünteti a **viszketegséget,** sőt, étvart, rühösséget. Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható Bedörzölés utánra való Skaboform puder. **Kém és kátrányzappan.** **TYUKSZEMET,** bőrkeményedést azonnal leg hamarabb eltávolítja. — Kapható minden gyógyszerárban.

TITONELLI MIKLÓS
Kőfaragó-mester
WESSELÉNYI-TÉR 10.
E-vállal: mindenféle sereplékek, sírboltok, hősi emlékek, épület munkáknak működő és termésköböl való elkészítését. Árak legjutányosabbak. Kész sírkövek telepemen — kaphatók. :-

Uj! Női kalapok nagy választékban érkeznek a legszebb, legújabb modellek, gyári árban a Liposai Szőrmeház újonnan berendezett **női kalap osztályában.** Szőrmeház árak mélyen leszállított árban! Bika-szálloda bérház, mosi bejáratnál. Visszonteladónak árengedmény!

HOTEL ASTORIA
KOSZUTH LAJOS-UTCA
Szobák fűtéssel napi 60.000 koronától.

HOTEL PALACE
RÁKÓCZI-UT
Szobák napi 50.000 K-tól.

Üzlet feloszlatás miatt a raktáron lévő: női és férfi szövet, zeug, fehérnemű, vászon, chiffon, chiffon batizst, alsó- és paplanlepedő vászon, paplan, lyberti, sephir, franc, kanavász, karton, voál, parhet, női, férfi és gyermek harisnya, zsebkendő, kötött és rövid árut **mélyen leszállított árban árusít**
Róth Imre divatárúháza
Csapó-utca 37. szám. Burgendia sarok.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagyítással együtt **100 ezer korona.** **TAKÁCS** műtermében, Csapó-utca 16. szám.

Olcsó nyaralás!

Strand-fürdő közelében hegyes vidéken (Sátoraljaújhely) levő **kerti villámnyaralókat** teljes ellátással, kedvező fizetési feltételek mellett **oóooooo felfogadnék** **Cim a kiadóhivatalban**

Festéket,

padlólakot, brunolint, terpentint, fírniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat: **STERN** festéküzletében **Piac utca 10.** „Bika” szállodával szemben

Építő mester urak figyelmébe!

Homokot korlátlan mennyiségben saját földemről és igammat köbméter-számra 50.000 K-ért **szállítok.** Téglát, vagy bármilyen fuvarost is jutányos áron vállalok. Megrendeni lehet: **SÁMSON-UTCA 8. ÁRPÁD-TÉR (VETÉSSY-NEL.)**

Apró hirdetések.

Ajánlat.

Egy pár cipő talpalás Férfi 30.000 Női 25.000. Fábian. Rákóczi 71. **Egy pár** cipő fejelés féltalpaló Férfi 100.000. Női 90.000. Fábian. Rákóczi 71. 6261 **Nem fog ön** családní. mert csak (iz-ezerkorona előleg szükséges és a következő olcsó áron, elsőrendű buxból és anyagból készítem: Férfi egész 200.000 Női fél 180.000 Fábian. Rákóczi-utca 71. Eötvös utca sarok. 6249 **Précz** kárpitos Hatvan-u. 41. hencserek, szövet és plüszdiványok, afrik és löször madracok, Sróber ág. bárszöny fotelek leszállított árban, készen kaphatók. 37 **Különbejárátú** bútorozott szoba azonnal kiadó. Hainal-utca 27. sz. 30 **Gyerekkoszik** ülő-fekvő 150.000 koronáért kaphatók Varga u. 99. lakatos. 6303 **Tűzifa** vegelőnyösebben „Herkuless” tűzifa telenen kapható Károly Ferenc József ut 10. Telefon 800. 40 **Magyar** kirasszony nagyobb gyermek mellé ajánlok — levelet „Szolid” jellegre a kiadóba. 6410 **Németnyelvet** tanítok nyelvtanilag és beszéd gyakorlatban. Cim a kiadóban. 6411 **Vizsgaruhák** dúsvalasztékban kaphatók dr. Heggedűsné gyermekárvaházában — Simonffy 2 alatt. 6427

Technológiai

raiz szerint szahui tanítok, készíték női ruhákat úri háznál és lakásban. Zoldfa utca 8. sz. 6434 **Kertészeti!** Olcsón vállalom kertek rendezését, vadroszák — koszméték beoltását vidéken is. Vendegeikben, házakban függő virágkosarak díszítését, temetőben sírok rendezését örökzöldek metszését. Mindenféle virágok, buxusok díszítésekhez, csokrokhoz kaphatók. Varga Lajos kertész Hortobágy utca 3 6455 **Egy** gyermektelen házaspár — házasternék olmev. — Kiss Sándor Pacsirta-utca 9. 6444 **Bútorozott** szoba kiadó, leány részére. Jókai 22. 6446 **Műrekek** háló használt bútorokért, terményért elcseserélendő vagy olcsón eladó. Széchenyi 6. 6451 **Bejárónót** fogadok Péterfia utca 6 az udvarban hátul. 6452 **Telefonok,** villamoscsengők, villamos orvosi műszerek, delezguitók, feszmerők, legkomplikáltabb műszerek géneket gyárt, javít, vesz, elad, cserél, villamos anyagok, gének, izzó lán pák a legolcsóbb napi árban Földvárinnál. Debrecen. I. Elektrotechnikai gyár. Széchenyi u. 55. szám. Telefon 168. 69

Ügyzőköt

helyben és vidékre keresek, Szelenyi vegyészgyár Péterfia negyvenhat. 6456 **Aranyat,** ezüstöt, briliánsat, hamisítogakat vesz. Steiner Mihály. Hatvan-u. 2. szám. I em. 1 **Kifutó leányt** felveszünk, jelentkező városi kertészet üzletében Kossuth utca 2. 6448 **Irnok** kiszolgálás és üzletszervezésre felvétetik. Fixizetés és százalókra. Pataky. Csapó utca 19. 6450 **Zsák földöző** asszonyok felvétetnek — céruel bírók előnyben. — Hitelszövetkezet. Csapó 28 6449 **Két** farkaskutya találtatott, átvethető Katonai lőtér. — Kardosnál. 6453 **Üzves** varróleányok felvétetnek Kohn sarolta. Piac-u. 58 I. e. 6454 **Aranyat,** ezüstöt, briliánsat hamisítogat napi árban veszünk Staszik és Blattner. — Csapó utca 12. sz. 6280

Eladás.

Szülő eladó Ujkerterben, Jerikó-utca 15. Ertekezni Kornhoffer gyógvyszerésznél. — Mihalovits gyógvgytárban. 6447 **Száz darab** 3 hónapos malac eladó. Ertekezni lehet csütörtökön 9 órától 11-ig a Mezőgazdák Szövetkezetében 6446 **Egy** 2 s fél lóerős gőzlokomobil cséplő készlet eladó. Bellezölő 16 sz. Hadházi út mellett. 6101

Kereslet.

Egy fiatal, hétszamos cipészsegéd azonnal felvétetik. Rákóczi utca 71. J

Mért szórja pénzét?

Nálam elsőrendű szép munkát kap
1 drb. gallér mosva, tükörfényesen vasalva 1500 K
1 drb. ing mosva, kemény fényesen vasalva 10.000 K
1 drb. ing mosva, puhán vasalva 7000 K
1 drb. ing otthol mosott, keményen vasalva 6000 K
Egyéb fehérneműt is megértelt árban telelőszéggel

Fest, vegyilegtisztít férfi és női ruhát
Wacha Róbert,

ruhafestő, vegytisztító gémoszó gyára
Debrecen, Simonffy-utca 11. szám.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajborai általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvendenek.
Kapható:
palackonként, minden fűszerüzletben.
Nagyban:
Trigárszky Emilnél, Debrecen.
Hunyadi-utca 13. **Telefon: 158.**